

Spel 1 – “Manche zoeken onder druk”

Board: 1
Dealer: N
Vul.: None

♠T ♠AV963
♥87542 ♥AHT9
♦B3 ♦8
♣HB982 ♣V64

♠HB875
♥VB
♦V652
♣A3

N	♠	♥	♦	♣
N	1	2		
S	1	2		
E	1	5	4	
W		5	4	

7
5 HCP 15
13

De tocht is begonnen, de koffie staat op tafel en het is meteen opletten geblazen. We spelen in een groot en sterk bezet veld waarin werkelijk alles voorbij kan komen: van klassieke systemen tot de meest creatieve conventies. Kortom, wakker worden doen we vandaag niet rustig — we beginnen meteen met een interessant spel.

Waarschijnlijk wordt dit spel niet beslist door het O/W-paar. In een ongestoord biedverloop moeten zij immers al behoorlijk scherp bieden om de manche te bereiken. De sleutel ligt vermoedelijk bij Noord, die het biedverloop flink kan beïnvloeden. Er zijn grofweg drie scenario's

mogelijk, elk met een eigen verhaal:

- Noord past;
- Noord opent preëemptief met 2♣ of 2♦ met een zeskaart;
- of Noord kiest voor de meer avontuurlijke 3♦, de variant voor spelers met een beetje bravoure.

Wanneer Noord geen preëemptieve ruitenopening in het systeem heeft en dus moet passen, kan Oost rustig openen met 1♠. Daarmee komt Zuid meteen in een lastig parket terecht: met een goede hand ontbreekt plots een geschikt bod. Ook West zit nog niet helemaal comfortabel, want met slechts vijf punten “moet” hij eigenlijk 1SA bieden, terwijl we ooit geleerd hebben dat bijbieden pas vanaf zes punten begint. Toch is passen vaak gevaarlijker dan bieden, en in deze situatie voelt bieden zeker verdedigbaar.

Als Noord daarna alsnog de strijd aangaat met een bod op zijn goede zeskaart, wordt het voor O/W meteen lastiger om hun weg naar de manche te vinden. Oost heeft een vrij standaard take-out doublet, waarna de juiste speelsoort waarschijnlijk wel wordt gevonden — maar de manche bereiken blijkt dan nog een hele opgave.

Een aardige situatie ontstaat wanneer Noord wél past en Oost vrijwillig 2♥ herbiëdt. Als partner vervolgens in jouw vijfkaart prikt, is het geen gek idee om hem of haar te belonen met steun. Dat hoeft niet per se op extra punten gebaseerd te zijn; extra troeflengte kan minstens zo waardevol zijn. In een troefcontract is lengte tenslotte vaak belangrijker dan pure kracht.

Wanneer Noord wél preëemptief opent, wordt het biedverloop een stuk grilliger en zullen de resultaten waarschijnlijk flink uiteenlopen. Hoe je precies met zo'n opening moet omgaan, staat zelden zwart-op-wit in de boeken en hangt sterk af van de situatie aan tafel. Daarom kan ik alleen beschrijven hoe ik het zelf zou aanpakken — met wisselend succes, vermoed ik.

Na een opening van 2♣ of 2♦ zou ik, ondanks een bijna ideale verdeling voor een doublet, toch 2♠ volgen. Het idee is om eventueel later, na een ruitenbod, nog een keer te doubleren. Op dit specifieke spel zal dat waarschijnlijk niet tot groot succes leiden. Na

een opening op 3-niveau is er simpelweg minder ruimte om de juiste speelsoort te onderzoeken, en dan zou ik juist wél voor een doublet kiezen. De kans is groot dat de manche dan uit beeld verdwijnt, maar we komen in ieder geval in de juiste speelsoort terecht.

Na het spelen zal aan sommige tafels waarschijnlijk nog een kleine discussie ontstaan over een verloren hartenslag. In de leerboeken wordt het principe van restricted choice uitgelegd: wanneer de boer of vrouw valt, is snijden vaak statistisch beter. Maar als Noord zich in het biedverloop heeft gemengd, verandert de situatie. De kaartenverdeling is dan minder “neutraal”, waardoor de kans op een 2-2 zitsel juist groter kan zijn. In zo’n geval kan de theoretisch beste speelwijze ineens minder aantrekkelijk worden.

Alles bij elkaar is dit een spel met de nodige obstakels en verrassingen. Paren die het optimale resultaat van 4♥ +1 weten te bereiken, mogen rekenen op een bijzonder fraaie score — vermoedelijk 80% of meer.

Een spel dus dat meteen laat zien dat deze bridgedag allesbehalve saai gaat worden.

Spel 2 – “Nog een keer ruiten”

Board: 2
Dealer: E
Vul.: NS

♠ B842
♥ H62
♦ H8
♣ AHV4

♠ AH973
♥ VT73
♦ B4
♣ T3

♠ V6
♥ 954
♦ AV9753
♣ 92

	N	♠	♥	♦	♣
N	1				2
S	1				2
E		2	2	2	
W		2	2	2	

♠ T5
♥ AB8
♦ T62
♣ B8765

16 HCP 8
6

Na het eerste spel heeft het O/W-paar meteen ervaren hoe lastig het bieden kan worden na een preëemptieve opening in ruiten. Dat smaakt blijkbaar naar meer, want de kersverse conventie wordt hier direct opnieuw van stal gehaald. Na zo'n opening lijkt het bieden voor O/W al snel voorbij, waarna N/Z waarschijnlijk in 2SA belanden.

Daarmee ligt de bal vooral bij de uitkomst van Oost. Die doet er verstandig aan niet zijn sterkste kleur te starten. Als dat lukt, verwacht ik dat 2SA gewoon gemaakt wordt en 120 punten voor N/Z oplevert.

Het spel wordt pas echt interessant wanneer er géén ruiten wordt gestart. Als bridgespeler speel je immers niet alleen tegen de drie spelers aan tafel, maar ook tegen het hele veld. Veel paren zullen wél een ruitenstart krijgen, waardoor de leider al snel acht slagen kan tellen en geen enkel extra risico hoeft te nemen.

Zonder ruitenstart ziet het plaatje er anders uit. Dan liggen er in eerste instantie slechts zeven zekere slagen klaar: goed voor 90 punten, en dat levert in een groter veld vaak maar een middelmatige score op. De echte parentijger zal daarom proberen een extra slag te vinden. Na een passieve klaverenstart ligt een hartensnit voor de hand — en dat lijkt mij ook de juiste gedachtegang. Daarbij is timing echter cruciaal. We kunnen namelijk niet eerst alle klaveren oprapen, omdat Noord dan al snel met afgooiproblemen komt te zitten. De speelwijze moet dus zorgvuldig gepland worden.

Interessant genoeg worden de paren die als O/W de preëemptieve ruitenopening nog níet aan hun biedarsenaal hebben toegevoegd op deze hand juist beloond. Met of zonder een 1♠-opening van West zal Noord in veel gevallen 1SA openen. Gezien de kwetsbaarheid lijkt het me aantrekkelijk om actief en een tikje agressief te bieden. Met Oost moet 2♦ dan nog prima kunnen. Daarna wordt het voor N/Z lastig om het bieden nog comfortabel voort te zetten en is de kans groot dat het biedverloop daar simpelweg stopt.

Voor N/Z ligt de opdracht duidelijk: probeer acht slagen in SA te maken. Voor O/W geldt het omgekeerde: zij worden rijkelijk beloond als ze in 2♦ mogen en kunnen eindigen.

Kortom, een klassiek deelscoregevecht, waarin actief bieden vaak het verschil zal maken.

Spel 3 – “Rust in de storm”

Board: 3	♠86542				
Dealer: S	♥H876				
Vul.: EW	♦AB				
	♣V5				
♠V3	♠AHB				
♥B953	♥AV2				
♦VT986	♦74				
♣B4	♣H9632				
	♠T97				
	♥T4				
	♦H532				
	♣AT87				
N	♠	♥	♦	♣	
N	1				
S	1				
E		1	2	1	
W		1	2	1	
					10
					6
					17
					7

Na al het biedgeweld van de vorige spellen is dit er eindelijk één waarbij we even rustig achterover kunnen leunen. Geen wilde biedduels, maar een hand waar gezond verstand en discipline belangrijker zijn dan bravoure.

Op het vorige spel zagen we nog dat in derde positie best wat lichter geopend kan worden. Daar had de schoppenkleur AK973 en was die absoluut sterk genoeg om, met iets minder punten, in de strijd te gooien. Hier is de situatie anders: onze hoogste kaart is een 8. Dat maakt de kleur simpelweg te zwak en de verwachte winratio te laag om er creatief mee te openen. In mijn ogen is passen hier dus de juiste keuze.

In vierde positie krijgt Oost vervolgens een behoorlijk maximaal 1SA-bod in handen. Persoonlijk ben ik er vaak voorstander van om maximale handen met een goede vijfkaart op te waarderen naar 18-19 punten, maar in dit geval laat de kwaliteit van de kleur dat eigenlijk niet toe. Daarom zou ik hier toch “gewoon” voor een 1SA-opening kiezen.

Daarmee ontstaat opnieuw een klassiek deelscoregevecht, waarbij het verdere verloop behoorlijk nauw luistert. Gezien de kwetsbaarheid heb ik veel begrip voor Noordspelers die proberen het bieden open te houden met een conventie zoals Landy, waarmee je met één bod beide hoge kleuren kunt aangeven. In de praktijk zal dat vaak uitmonden in een bescheiden resultaat van -50, maar in een parenwedstrijd kan dat helemaal zo slecht nog niet zijn.

Aan de tafels waar Noord dit niet doet, komt de verantwoordelijkheid bij Zuid te liggen. Die moet dan wel de schoppenstart vinden om 1SA daadwerkelijk down te spelen. Eerlijk is eerlijk: ook voor een passieve start valt in dit biedverloop veel te zeggen. In een parenwedstrijd wil je immers vooral voorkomen dat je onnodig slagen cadeau doet. Wanneer de meeste punten zich bevinden in de hand waar je naartoe start, is het vaak verstandig om het rustig te houden en niet meteen de aanval te kiezen.

Kortom: geen spectaculair spel, maar wel eentje waarin discipline, timing en een beetje wedstrijdinzicht het verschil kunnen maken.

Spel 4 – “Het kwantitatieve dilemma”

Board: 4
Dealer: W
Vul.: All

♠HV4	♠86	♠B9752
♥VB54	♥T87	♥63
♦87543	♦AHB2	♦T
♣6	♣AT42	♣B9753

N	♠	♥	♦	♣	
N	5	2	4	3	3
S	5	2	4	3	3
E					
W					

♠AT3	12
♥AH92	8
♦V96	HCP
♣HV8	2
	18

Afgezien van de paren die in Noord een zwakke SA kunnen openen — en de Oost-spelers die nog nooit een robbertje hebben gemist om zich met het bieden te bemoeien — vermoed ik dat het biedverloop aan de meeste tafels begint met 1♣ – 1♥ – 1SA.

Daarmee ligt de bal bij Zuid, en die krijgt meteen een interessant dilemma voorgeschoteld. Samen hebben N/Z maximaal 32 punten, en daarmee kan 6SA zeker spel hebben. Tegelijkertijd willen we tegenover een minimumhand van partner dat slam eigenlijk liever vermijden.

Het probleem is echter dat partner gemakkelijk een vijfkaart klaveren kan hebben. In dat geval kan zelfs tegenover een minimum 6SA nog prima speelbaar zijn. Daarom heb ik wel sympathie voor paren die een hulpmiddel in hun biedarsenaal hebben om te onderzoeken of partner inderdaad zo'n vijfkaart ♣ bezit.

Aan de andere kant spelen we paren, en in dat format willen we contracten in lage kleuren — die simpelweg minder goed betalen — zoveel mogelijk vermijden. Uiteindelijk blijft er dus een keuze over tussen 3SA en 6SA, terwijl we eigenlijk niet precies weten waar we staan.

Het meest gangbare hulpmiddel in zo'n situatie is een kwantitatieve 4SA. Dat bod is nadrukkelijk géén azenvraag, maar simpelweg een uitnodiging: partner mag alleen doorgaan naar 6SA met een maximum. In dit geval zal daar geen enkele discussie over bestaan en eindigt het contract in 4SA. Dat lijkt misschien wat bescheiden, maar het zal waarschijnlijk toch goed zijn voor zo'n 65%.

De paren die deze afspraak niet in hun systeem hebben, zullen met Zuid waarschijnlijk zelf de knoop moeten doorhakken. En eerlijk is eerlijk: met zoveel topslagen begint het dan toch te kriebelen om 6SA een kans te geven.

Enige voorzichtigheid is daarbij wel op zijn plaats. Na een klaverenstart blijkt het voor N/Z namelijk mogelijk om 6SA daadwerkelijk te maken. Dus ondanks het wat minder verfijnde biedverloop verdient de speler die 6SA, na een klaverenstart, foutloos weet af te spelen toch een klein applausje.

Spel 5 – “Niets is zo simpel als het lijkt”

Board: 5		♠ 97	
Dealer: N		♥ HT5	
Vul.: NS		♦ 875	
		♣ AV943	
♠ 32		♠ HBT84	
♥ 92		♥ V84	
♦ AHV96		♦ BT3	
♣ HB52		♣ 86	
		♠ AV65	
		♥ AB763	
		♦ 42	
		♣ T7	
N	♠	♥	♦
N	2	2	5
S	2	2	5
E			
W			

Op het eerste gezicht lijkt dit een deelscoregevecht van de bovenste plank. Met open kaarten kunnen N/Z zelfs 11 slagen in harten maken en zou 4♥ dus theoretisch bereikt moeten worden. In de praktijk verwacht ik echter dat het voor N/Z al een hele klus wordt om überhaupt de deelscore te winnen.

Aan de tafels waar Oost opent met een zwakke twee in schoppen (sommigen doen dat al vanaf een vijfkaart), is het biedverloop waarschijnlijk snel beslist. Als N/Z vervolgens alert spelen en tijdig troef trekken, kan het contract tot -3 worden gedwongen. Toch vermoed ik dat

150 punten voor N/Z in een parenveld slechts een matig resultaat zal opleveren. Gebeurt dat niet en blijft het bij -2, dan levert 100 punten waarschijnlijk ook weinig op.

Wanneer Oost past, komt de beslissing bij Zuid te liggen. Met “slechts” 11 punten kan het verleidelijk zijn om voorzichtig te blijven, maar hier is 1♥ openen toch echt de juiste actie. Dat heeft enerzijds te maken met de bekende regel van 20: tel je punten op bij het aantal kaarten in je twee langste kleuren ($11 + 5 + 4 = 20$). Anderzijds zitten alle punten ook nog eens precies in die twee lange kleuren, wat de hand extra kracht geeft.

Na deze opening verwacht ik dat 3♥ het meest gespeelde contract zal worden. Dankzij een bijzonder gunstig zitsel en een West-speler die waarschijnlijk begint met drie topslagen in ruiten, lijkt het goed mogelijk om uiteindelijk 11 slagen te maken. De snit in zowel klaveren als schoppen zit namelijk goed. Als de leider bovendien nog even wacht met troef trekken, kunnen de slagen vrij gemakkelijk binnenrollen.

Het bereiken van de manche én het maken van het maximale aantal slagen zal echter lang niet overal gebeuren. Paren die dat wel voor elkaar krijgen, mogen waarschijnlijk rekenen op een prachtige score van 90 à 95%.

Kortom: een spel dat op papier simpel lijkt, maar waarin scherp bieden en een beetje lef uiteindelijk rijk beloond kunnen worden. Knap gedaan!

Spel 6 – “Bescheiden contract, groot contrast”

Board: 6
Dealer: E
Vul.: EW

♠ V76
♥ B97
♦ 92
♣ T6432

♠ T84
♥ HV8432
♦ AHT7
♣

♠ AB32
♥ 65
♦ 843
♣ AB87

	N	♠	♥	♦	♣	
N						
S						1
E	3	3	4	4		
W	3	3	4	3		

♠ H95
♥ AT
♦ VB65
♣ HV95

			3	
		12	HCP	10
				15

Wederom een spel waarbij de manche voor O/W lastig te bereiken zal zijn. Aan de meeste tafels zal Zuid openen met 1SA, waarna West de harten in de strijd gooit. In veel gevallen zal 2♥ uiteindelijk het eindcontract worden.

Of dat contract nu via 2♦ (Multi Landy) in de Oosthand tot stand komt of via een direct 2♥-bod van West, maakt in de praktijk weinig verschil. Zowel Noord als Zuid zitten namelijk al in de eerste slag een beetje ingegooid.

Een schoppenstart lost meteen een belangrijk probleem op: de schoppenfiguur wordt direct opgehelderd en kost uiteindelijk slechts één verliezer. Ook een troefstart kan dit probleem gedeeltelijk neutraliseren. Een ruitenstart vanuit beide handen geeft eveneens snel duidelijkheid en maakt het spel voor de leider een stuk overzichtelijker.

Dan blijft nog de ogenschijnlijk onschuldige klaverenstart over. Juist die blijkt in de praktijk vaak het lastigst voor de leider. Vanaf dat moment wordt het een stuk moeilijker om alle benodigde slagen bij elkaar te spelen.

Ik verwacht daarom een flinke spreiding in de resultaten. Aan de ene kant zullen er tafels zijn waar 2♥ precies gemaakt wordt, bijvoorbeeld omdat de leider alles “van boven” slaat en daardoor ongemerkt te veel slagen weggeeft. Aan de andere kant zijn er situaties denkbaar waarin 2♥+3 wordt gehaald, bijvoorbeeld na een schoppenstart gevolgd door een switch naar een andere kleur.

In een parenwedstrijd vermoed ik dat negen slagen in harten al goed zullen zijn voor ongeveer 60% of meer. Paren die tien slagen weten te maken, mogen waarschijnlijk rekenen op een uitstekende score. En de enkeling die er elf slagen uit weet te persen, zal waarschijnlijk dicht in de buurt van de 100% uitkomen.

Kortom: een ogenschijnlijk bescheiden contract, maar wel eentje waarin het uitkomstspel en de speelwijze voor een flinke variatie in resultaten zullen zorgen.

Spel 7 – “Test voor het partnership”

Board: 7
Dealer: S
Vul.: All

♠B9654
♥H42
♦T92
♣94

♠T72
♥AV
♦HV754
♣872

♠H
♥BT987
♦AB8
♣AVB6

♠AV83
♥653
♦63
♣HT53

11

4
HCP
16

 16

9

N	♠	♥	♦	♣
N	2			
S	2			
E	1	4	4	2
W	1	3	3	2

Een interessant spel! In tweede positie, kwetsbaar, zie ik eerlijk gezegd weinig reden om te openen. De paren die dat toch doen, zullen waarschijnlijk veel moeite hebben om 3SA niet twee down te laten gaan. De paren die wél passen, houden daarentegen de mogelijkheid open om met 27 gezamenlijke punten de juiste speelsoort te vinden.

Zonder al te veel toeters en bellen zou het biedverloop er bijvoorbeeld zo uit kunnen zien:

Noord	Oost	Zuid	West
-	-	Pas	Pas
Pas	1♥	Pas	2♦
Pas	3♣	Pas	3♠*
Pas	4♦	Pas	4♥*
Pas	Pas	Pas	

Het 3♠-bod is binnen een partnership zeker bespreekbaar. Persoonlijk zou ik in een relatief natuurlijk systeem hier de voorkeur geven aan het aangeven van een 3-kaart fit. Het biedverloop is immers al manche forcing, en het oorspronkelijke plan kan best geweest zijn om een inviterende hand met een 3-kaart hartenfit en een lange ruitenkleur te laten zien. In dat geval zouden we de vierde kleur nodig hebben als vraagbod om te informeren naar een mogelijke stop.

De stoerdere spelers in Oost zullen met de secce schoppenheer misschien 3SA proberen. Met een kleine schoppenstart levert dat echter nog niet voldoende slagen op. Het meest voor de hand liggende bod lijkt daarom 4♦.

Door de initiële pas en het voorzichtige biedverloop moet 4♥ hier worden geïnterpreteerd als een voorstel met een doubleton harten. Gezien de kwaliteit van die doubleton hoeft dat helemaal niet tegen te vallen. Sterker nog: 4♥ zou wel eens het beste contract kunnen zijn — en misschien zelfs de enige haalbare manche.

Voor vaste partnerships is dit een uitstekend oefenspel om biedafspraken en interpretaties te testen. Paren die erin slagen 4♥ te bereiken én te maken, mogen naar mijn mening rekenen op een prachtige score van minimaal 80%. Knap geboden!

Spel 8 – “Muiderberg onder de loep”

Board: 8		♠ T985	
Dealer: W		♥ AVB	
Vul.: None		♦ AH	
		♣ 8652	
♠		♠ AVB3	
♥ HT432		♥ 975	
♦ 95432		♦ VB6	
♣ A93		♣ HT4	
		♠ H7642	
		♥ 86	
		♦ T87	
		♣ VB7	
N		14	
S		7	
E		13	
W		6	

Een 2♥/♠-opening betekent in Amerikaanse systemen vrijwel altijd een echte, zwakke twee. In veel Europese landen kom je echter regelmatig een andere betekenis tegen: een vijfkaart in de geboden hoge kleur gecombineerd met een (vier- of) vijfkaart in een lage kleur. In Pools Klaver, een systeem dat door vrijwel iedere Poolse speler wordt gebruikt, is dit zelfs heel gebruikelijk.

In Nederland kennen we deze afspraak onder de naam Muiderberg.

Het grote voordeel van deze conventie is dat je in één bod duidelijk maakt dat je geen openingskracht hebt, maar wel minimaal negen kaarten in twee “bekende” kleuren. Daarmee zet je meteen druk op de tegenpartij én help je partner om jouw handtype snel in te schatten. Het nadeel laat zich echter raden: als de tegenpartij uiteindelijk het contract speelt, hebben zij dankzij jouw bod al een vrij goed beeld van de verdeling.

Deze hand leent zich eigenlijk perfect voor een Muiderberg-opening. We hebben een 5-5-verdeling, wat extra speelkracht oplevert, en bovendien een renonce in de andere hoge kleur. Dat zijn ideale ingrediënten voor dit type opening. Noord komt daardoor meteen onder druk te staan en zal vermoedelijk beginnen met een doublet. Het resultaat zal waarschijnlijk zijn dat N/Z uiteindelijk in 2♠ of 3♠ belanden — zeker als Oost nog de moed heeft om een keer door te bieden naar 3♥.

Wanneer N/Z na een Muiderberg-opening in een schoppencontract terechtkomen, zien we meteen de valkuil van deze conventie. Zonder voorkennis is er veel voor te zeggen om een kleine schoppen naar de koning te spelen. Als de schoppens 2-2 zitten en het aas goed geplaatst is, levert dat het maximale aantal slagen op.

Maar met de informatie uit het biedverloop — en de wetenschap dat West mogelijk 5-5 verdeeld is — wordt het speelplan ineens anders. Dan is er juist veel voor te zeggen om de 10 te laten lopen. Daarmee vergroot je de kans om het maximale aantal slagen te maken. Mocht de 10 verliezen aan de boer of vrouw, dan kun je dezelfde manoeuvre later nog eens herhalen, in de hoop uiteindelijk drie schoppenslagen te incasseren.

Kortom: een mooi voorbeeld van hoe een conventie als Muiderberg niet alleen het biedverloop beïnvloedt, maar ook direct gevolgen heeft voor het tegenspel en de speeltechniek.

Spel 9 – “Het venijn zit in de start”

Board: 9		♠953			
Dealer: N		♥H53			
Vul.: EW		♦VT95			
		♣AV5			
♠A4		♠HT2			
♥AVBT9642	W N	♥			
♦B4	E	♦A8762			
♣6	S	♣HBT42			
N	♠	♥	♦	♣	♠VB876
N	1				♥87
S					♦H3
E	4	2	2		♣9873
W	4	2	2		

Ondanks de extreme verdeling in West lijkt dit op het eerste gezicht een spel waar opvallend weinig swings zullen vallen. Met een semi-dichte achtkkaart fit in harten is de kans groot dat het merendeel van de paren keurig in 4♥ zal uitkomen. Tot zover weinig spektakel aan de biedtafel.

Maar zoals zo vaak bij bridge zit het venijn niet in het contract, maar in de start.

Voor wie de knikers wil binnenhalen, is er eigenlijk maar één echte kans: Noord moet ruiten starten. Dat klinkt eenvoudig, maar aan de tafel is het dat zelden. Sterker nog, als Oost tijdens het bieden al een klein ruitensignaal heeft gegeven, wordt die start ineens een stuk minder aantrekkelijk. En dan is het moment meestal al voorbij.

Komt die ruitenstart er niet, dan verschuift de verantwoordelijkheid naar de leider. Die moet scherp blijven. Het is dan zaak om voordat de troeven worden getrokken bliksemsnel de ruitenverliezer aan te pakken. Dat klinkt spannend, maar met de gunstige klaverenzitsel is er eigenlijk weinig aan de hand: zolang de leider maar begint met klaveren kan het plan nauwelijks misgaan.

De scoreverschillen zullen daardoor behoorlijk uitgesproken zijn. De OW-paren die hun 450 punten binnenhalen, mogen waarschijnlijk richting de 70% kijken. De paren die wél een ruitenstart krijgen — of die tijdens het afspel hun kans laten liggen — zullen eerder in de buurt van 25% eindigen.

Kortom: een ogenschijnlijk rustig spel, maar wel eentje waar een enkele startkaart het verschil maakt tussen applaus en een meewarig knikje bij de uitslag.

Spel 10 – “Wees een tijger aan tafel”

Board: 10		♠6		
Dealer: E		♥VT7		
Vul.: All		♦H854		
		♣AH542		
♠HB72		♠AVT853		
♥A3		♥HB65		
♦AB632		♦V9		
♣83		♣V		
		♠94		
		♥9842		
		♦T7		
		♣BT976		
N	♠	♥	♦	♣
N		2		
S		2		
E	2	5	2	4
W	2	5	2	4
				12
				13
				14
				1

Vroeger speelde ik in Delft met enige regelmaat mee in het Open Delfts Paren(tijger)kampioenschap. Alleen al de naam van het toernooi gaf de juiste mentaliteit mee: bij parenbridge moet je soms een beetje een tijger zijn. Af en toe durven krabben, een gokje wagen en vooral niet te braaf aan tafel zitten. Dit spel is daar een prachtig voorbeeld van.

Oost zal in de meeste gevallen beginnen met een schoppenopening. West laat vervolgens met een conventioneel bod weten dat er een fraaie fit aanwezig is. Hoe dat precies gebeurt, verschilt per paar: sommige

spelen transfers, anderen een variant van Jacoby of een andere afspraak. Daar bestaat geen universeel goed of fout voor.

Wat wél belangrijk is, is dat Noord zich realiseert dat het voor de tegenpartij met een stevige fit lastig wordt om jou echt in de problemen te brengen. Met andere woorden: hier ligt een kans.

Na bijvoorbeeld 2SA van West kun je als Noord overwegen om 3♣ te bieden. Met deze kwetsbaarheid is dat geen noodkreet richting partner om te redden, maar vooral een praktische boodschap: partner, onthoud klaveren voor de start.

Voor Zuid wordt het daarna ineens een stuk eenvoudiger. Met J10975 in klaveren ligt de start voor de hand: een veilige en vooral effectieve kaart.

Dat blijkt geen overbodige luxe. Stel namelijk dat er troef wordt gestart — of, nog erger, een hartenkaart. Dan kan de leider rustig naar twaalf slagen manoeuvreren. Met een hartenstart krijgt hij zelfs een cadeautje: de harten kan naar de boer lopen, waarna de leider de troeven trekt, op ♥H een klaveren weggooit en de laatste harten troeft. Vervolgens komt klaveren op tafel... en kan de leider met een glimlach twaalf slagen claimen.

Kortom: wees geen lammetje, maar een tijger aan tafel. Door op tijd een klein signaal te geven, help je partner enorm bij het vinden van de juiste start. Mijn inschatting is dat menig paar in slam belanden. Sterker nog, mijn vermoeden is dat de echte topscore simpelweg bij de paren ligt die slam bieden en maken.

Maar ja... had partner die start nou maar alvast vastgelegd.

Spel 11 – “De kracht van de tien”

Board: 11
Dealer: S
Vul.: None

♠T432	♠V5	♠H7
♥H3	♥V9852	♥AT76
♦BT	♦A9843	♦V76
♣AV865	♣7	♣HB43

N	♠	♥	♦	♣	♠AB986
N	1	1	2		♥B4
S		1	2		♦H52
E	2		3		♣T92
W	2		3		

	8
10	BCP 13
	9

Dit is opnieuw zo'n spel waar paren met Muiderberg in hun biedarsenaal zich in de handen mogen wrijven.

Stel dat zowel Zuid als West passen. Noord kan dan probleemloos 2♥ openen volgens Muiderberg. Daarmee wordt Oost direct voor een lastig vraagstuk gezet. Met een hand die nét niet lekker in de bieding past, zal die in veel gevallen eieren voor zijn geld kiezen en passen.

Maar West is meestal niet van plan de kaas van het brood te laten eten. Ondanks de wat magere vijfkaart is een doublet hier een logische actie. En daarmee ligt de volgende hoofdbreker weer bij Oost.

In een parenwedstrijd voelt pas dan eigenlijk als een heel serieuze optie. Dat levert een interessant (en soms wat ongemakkelijk) eindcontract op.

Wanneer Noord niet met 2♥ opent, verandert het biedverloop vaak alsnog in een avontuur. Door latere interventie van Zuid of Noord belanden veel paren uiteindelijk toch in 2SA. Sommige optimisten zullen zelfs 3SA bereiken. Dan moet er echter scherp verdedigd worden om dat contract down te krijgen.

Na een hartenstart — mogelijk partners kleur — of zelfs de wat avontuurlijke schoppen 6 kan de leider namelijk ineens negen slagen bij elkaar sprokkelen.

Een interessant detail in dit spel is de vaak onderschatte kracht van de tien.

Toen we allemaal begonnen met bridgen, leerden we het klassieke rijtje:
Aas = 4 punten, koning = 3, vrouw = 2, boer = 1.

Een prima startpunt, maar naarmate je verder komt, wordt kaartwaardering steeds belangrijker. Daarbij blijken de tien — en soms zelfs de negens — regelmatig van doorslaggevend belang.

Kijk bijvoorbeeld naar de handen van Oost en West. Haal bij beide partijen een cruciale tien weg en het geheel wordt ineens een stuk fragieler.

De les van dit spel is dus eenvoudig: waardeer je tien. Zeker wanneer ze in je lengtekleur zitten. Statistisch gezien krijg je gemiddeld één tien per spel. Maar een extra tien maakt een hand vaak net dat beetje beter.

En soms zelfs goed genoeg voor een topscore.

Spel 12 – “De kunst van het juiste niveau”

Board: 12		♠AV742			
Dealer: W		♥A874			
Vul.: NS		♦3			
		♣VB6			
♠H8		♠B63			
♥HBT5		♥			
♦HV42		♦B985			
♣T82		♣H97543			
		♠T95			
		♥V9632			
		♦AT76			
		♣A			
N	♠	♥	♦	♣	
N	2	4	5		
S	2	4	5		
E				1	1
W				1	1
					13
					12
					10

Op het eerste gezicht lijkt dit een typisch deelscoregevecht. Maar wie iets beter kijkt, ziet al snel dat beide partijen eigenlijk met dezelfde vraag worstelen: waar ligt de manche — en moeten we misschien nog redden op vijfniveau voor hopelijk “slechts” –500?

Het begint al bij de eerste bieding. Tegenwoordig spelen veel paren dat een 1♦-opening altijd ongebalanceerd is en minimaal een vijfkaart belooft. Daardoor zal een deel van het veld met deze hand 1♣ openen, terwijl anderen 1♦ op tafel leggen.

De paren die een zwakke SA spelen, kunnen hier echter zomaar in de problemen komen. Wanneer de bieding eenmaal op gang komt, blijkt het voor NZ vaak verrassend eenvoudig om hun juiste speelsoort te vinden.

Na 1♣ of 1♦ heeft Noord een vrij standaard 1♠-volgbod. Vervolgens is het voor OW belangrijk dat de afspraken helder zijn. In veel moderne systemen heeft een sprong in de openingskleur een preëemptief karakter. Sterkere handen — inviterend of beter — gaan dan via een cuebid.

Aan de andere kant van de tafel zal Zuid meestal enthousiast steunen, waarna 3♠ in veel gevallen het eindcontract wordt.

Maar het spel kan zomaar nog een wending krijgen. Als Oost besluit dat er meer in zit en nog een keer op vierniveau biedt, bestaat de kans dat NZ alsnog richting manche worden gezogen. En dan verandert het vraagstuk ineens.

Accepteren we met OW de –620 of –650?
Of wagen we de gok dat 5 in een lage kleur een redelijke redding is?

Zoals zo vaak bij parenbridge zal het scoreblad er kleurrijk uitzien. Sommige tafels blijven in een deelscore met misschien een overslag. Andere paren nemen hun toevlucht tot een redding die uiteindelijk 800 down gaat.

Toch is er één ding vrij duidelijk: de paren die met NZ de manche weten te bieden én te maken, zullen al snel ruim boven het midden scoren.

En dat is op dit spel al een prestatie op zich.

Spel 13 – “Tijd voor slam! Of toch niet...?”

Board: 13		♠		
Dealer: N		♥T82		
Vul.: All		♦HVT2		
		♣HVT965		
♠V9632		♠H75		
♥753		♥AHVB96		
♦6		♦B854		
♣B742		♣		
		♠ABT84		
		♥4		
		♦A973		
		♣A83		
N	♠	♥	♦	♣
N	1	1	5	5
S	1	1	5	5
E		2		
W		2		

Volgens de bekende regel van 20 heeft Noord hier een opening. Met de punten geconcentreerd in de lange kleuren én met fraaie aansluitende middenkaarten is dat eigenlijk geen moment twijfelachtig. Dit is simpelweg een hand die geboden wil worden.

Oost zal zich echter niet stilletjes laten passeren. Paren die hier nog een ouderwets intermediaire 2♥-volgbod in hun systeem hebben zitten, kunnen meteen flinke druk op de bieding zetten. En dat maakt verschil: na een rustig 1♥-volgbod krijgt NZ veel meer ruimte om hun fits te onderzoeken.

Een mogelijk biedverloop is bijvoorbeeld:

1♣ – (1♥) – 1♠ – 2♣

In veel partnerships is 2♦ daarna een forcing bod, dat niet eens per se een echte ruitenkleur hoeft te beloven. Noord heeft vervolgens een heel normaal 3♦-bod, en vanaf dat moment wordt het voor Zuid eigenlijk lastig om nog onder slam te blijven.

Met een singleton in de kleur van de tegenpartij en het bezit van drie azen voelt het voor Zuid bijna verplicht om een serieuze slampoging te ondernemen.

Of de ruitenfit uiteindelijk gevonden wordt, blijkt eigenlijk niet eens zo belangrijk. Zowel 6♣ als 6♦ zijn uitstekende contracten.

Normaal gesproken geniet een 4-4 fit vaak de voorkeur boven een 5-3 fit, omdat verliezers uit de korte kant soms weg kunnen op de lengteslagen van partne. Door het ongunstige zitsel gaat dat hier helaas niet helemaal op. Omdat de ruitenfit in de praktijk wat lastiger te ontdekken is, verwacht ik dat slam in klaveren aan meer tafels bereikt zal worden.

En dat blijft hoe dan ook een knappe prestatie.

De start levert vervolgens nog een klein psychologisch moment op. Oost kijkt naar ♥AKQJ96 en zal in negen van de tien gevallen vanzelfsprekend een hoge harten starten. Wie verzint er tenslotte om met zo'n kleur een ruiten uit te komen?

Maar juist daardoor gaat het contract vaak gemaakt worden. Door de hartenstart raakt de verdediging namelijk de communicatie kwijt die nodig is voor een aftroever in ruiten.

En opnieuw zien we in dit spel hoe belangrijk de ogenschijnlijk kleine kaarten zijn. De tien en negens doen weer nadrukkelijk mee. Zonder bijvoorbeeld de ruiten 9 wordt het spel ineens een stuk minder comfortabel.

Het is maar goed dat we inmiddels weten: bij het waarden van een hand tellen niet alleen de plaatjes — de middenkaarten doen stiekem net zo hard mee.

Spel 14 – “Sterk, maar toch gewoon rustig openen”

Board: 14		♠ V98	♠ AHBT
Dealer: E		♥ B65	♥ T3
Vul.: None		♦ 632	♦ AHBT54
		♣ A754	♣ 6
♠ 72			
♥ HV82	N		
♦ 97	W		
♣ HBT93	E		
	S		
		♠ 6543	
		♥ A974	
		♦ V8	
		♣ V82	
N	♠	♥	♦
N			
S			
E	5	4	5
E	4	5	4
W	5	4	5
W	4	5	4

Na al het biedgeweld in de voorgaande spellen mag Oost eindelijk eens een kaart oprapen waar het hart sneller van gaat kloppen. Op papier zijn het “slechts” 16 punten, maar qua speelkracht is dit een hand van formaat. Toch blijft de start simpel: een keurige 1♦-opening.

Het biedverloop zal aan veel tafels vrijwel identiek verlopen:

1♦ – 1♥ – 1♠ – 1SA

Oost heeft duidelijk voldoende kracht om richting manche te kijken. Tegelijkertijd zitten de punten wel geconcentreerd in de lange kleuren, waardoor enige hulp van partner welkom is. Daarom is het aantrekkelijk om partner nog even mee te laten denken en de hand verder te omschrijven met 3♦. Dat bod is niet forcing, maar tegenover een absoluut minimum bij West kan dat zomaar het juiste eindstation zijn.

In de praktijk zal West echter zelden stoppen. Met voldoende dekking in de andere kleuren ligt 3SA voor de hand.

Interessant is dat sommige Oost-spelers hier in plaats van 1♠ kiezen voor 2♠. Puur op punten gerekend misschien wat ambitieus, maar qua handwaardering valt er zeker iets voor te zeggen. Stel partner bijvoorbeeld voor met:

xxx
Qxxx
xxx
QJx

Tegenover een niet-forcing 1♠-herbieding zou West hier eenvoudig kunnen passen, terwijl je samen toch graag in de manche wilt eindigen. Vanuit dat perspectief is een praktische 2♠ zeker verdedigbaar.

Hoe het ook geboden wordt: uiteindelijk verwacht ik dat vrijwel alle paren in 3SA belanden.

En dan begint het echte werk.
Want wat moet Noord starten?

Na een ogenschijnlijk normale klaverenstart komt Zuid meteen voor een vervelende beslissing te staan. In veel gevallen zal instinctief de vrouw worden ingelegd. En juist dát geeft de leider plotseling een extra werkkleur.

Het gevolg: waar de verdediging hoopte op een rustige manche, rolt de leider ineens door naar 11 slagen.

Waarschijnlijk zal 10 slagen ongeveer de middenscore opleveren, terwijl er ook tafels zullen zijn waar de leider verkeerd gokt en met 9 slagen moet genoegen nemen.

En zo laat dit spel weer mooi zien waarom parenbridge zo leuk — en soms zo frustrerend — kan zijn. In een viertallenwedstrijd is dit spel na een minuut klaar: iedereen speelt 3SA en noteert ongeveer hetzelfde resultaat.

Maar bij paren?

Daar kan hetzelfde spel ineens een stuk meer tijd — en hoofdbrekens — kosten.

Spel 15 – “Meer slagen dan je denkt”

Board: 15	♠T743
Dealer: S	♥AB
Vul.: NS	♦H9
	♣AVB94
♠86	♠H952
♥V652	♥T84
♦BT4	♦V873
♣HT63	♣87
	♠AVB
	♥H973
	♦A652
	♣52
N ♠ ♥ ♦ ♣	
N 6 5 6 5 6	
S 6 5 6 5 6	
E	
W	

	15	
6	♣	5
	14	

Normaal gesproken hebben we zonder fit en zonder extra lengte zo'n 32 punten nodig om serieus aan 6SA te denken. Op dit spel komen OW samen uit op 15 tegenover 14 punten. Met andere woorden: op papier is slam hier eigenlijk helemaal niet in beeld.

Op dit spel kan zelfs slam in harten in een wat twijfelachtige 4-2 fit gespeeld kunnen worden. En dat staat natuurlijk zelden op de kaart.

Toch zullen er altijd een paar avonturiers zijn die in slam belanden. En dankzij een bijzonder vriendelijk zitsel

kunnen zij dan ook nog eens 12 slagen bij elkaar spelen. Dat zijn van die uitslagen waarbij de rest van de zaal even twee keer naar het scorebriefje kijkt.

Het overgrote deel van het veld zal echter keurig in 3SA eindigen. En daar blijkt het spel ineens verrassend rijk aan kansen. Door een aantal snits te nemen kan de leider vaak alsnog 12 slagen bij elkaar harken.

Niet iedereen zal die route kiezen. Sommige spelers nemen genoeg met een veilige lijn en laten misschien een snit links liggen. Dat resulteert dan vaak in 11 slagen — een prima contract, maar bij paren meestal onder het midden.

En dat is precies de charme van parenbridge. Het gaat niet alleen om het maken van je contract, maar ook om het maximaliseren van het aantal slagen.

Soms betekent dat dat je een extra snit moet nemen.
En ja — soms brengt dat risico's met zich mee.

Maar wie nooit een kans neemt, eindigt zelden bovenaan de uitslag.

Spel 16 – “Een verkeerd getimedede zwakke twee kost €200,-“

Board: 16	♠ V8		
Dealer: W	♥ T2		
Vul.: EW	♦ AT85		
	♣ B8765		
♠ 643	♠ AHT95		
♥ HV6543	♥ 9		
♦ 76	♦ 432		
♣ V9	♣ A432		
	♠ B72		
	♥ AB87		
	♦ HVB9		
	♣ HT		
N 1	3 2		
S 1	3 2		
E 1 1		7	11
W 1 1		15	

Tegenwoordig is Multi 2♦ misschien wel één van de meest gespeelde conventies in Nederland. Maar wie denkt dat iedereen precies hetzelfde bedoelt met dat bod, komt vaak bedrogen uit. Het ene paar heeft er sterke varianten in verstopt, een ander gebruikt het voor een sterke SA, en weer een ander speelt het puur als zwakke preëempt in een hoge kleur.

Op dit spel is de opening eigenlijk erg minimaal, zeker gezien de kwetsbaarheid. Toch vermoed ik dat een groot deel van de zaal hier gewoon 2♦ Multi op tafel legt.

Oost heeft vervolgens weinig in te brengen. Tegen een zwakke 2♥ zal hij meestal passen, en tegenover Multi zal hij vaak 2♥ corrigeren. Daarna komt Zuid in beeld met een vrij normaal 2SA-bod — en vanaf dat moment begint het echte spel, ook voor de enthousiastelingen die zelfs nog 3SA geboden hebben.

Zoals zo vaak bij parenbridge geldt ook hier: geef zo min mogelijk weg.

Wanneer West agressief start met harten of klaveren — wat eigenlijk niet eens zo’n voor de hand liggende keuze is — krijgt de leider ineens kansen op overslagen. Een passieve, maar bijzonder effectieve schoppenstart kan daarentegen zomaar leiden tot één of zelfs twee down.

Kijkend naar de kwetsbaarheid en de kwaliteit van de hartenkleur ligt het bovendien voor de hand dat West ergens het klaverenaas zou kunnen hebben, wat het verdedigingsplan nog interessanter maakt.

In de praktijk zal aan veel tafels simpelweg ♥H worden gestart. In dat geval haalt de leider vrij comfortabel acht slagen.

De paren die het contract down weten te spelen dankzij een passieve start worden al beloond met een mooie score. En de verdedigers die het zelfs twee down krijgen, mogen zich opmaken voor een zeer royale beloning op de uitslag.

Maar de echte topscore ligt waarschijnlijk ergens anders.

Die wordt vermoedelijk behaald door de paren die in 2♠ terechtkomen. Als West namelijk niet opent, kan Oost gewoon 1♠ openen. Zuid zal daarna vaak doublet geven of misschien een optimistische 1SA “gokken”. West steunt vervolgens, waarna het bieden al snel stilvalt.

Zuid start dan logischerwijs ♦H, waarna Noord meteen scherp moet zijn. Het is hier essentieel dat Noord de ruiten overneemt om daarna een kleine troef terug te spelen.

Alleen met dat precieze tegenspel gaat de leider down.

Lukt dat, dan levert het waarschijnlijk een score op net onder het midden (tenzij gedoubleerd!) — simpelweg omdat de meeste tafels in SA spelen. Maar zodra er ergens in de verdediging een kleine fout wordt gemaakt, kan OW ineens acht slagen halen.

En dat is bij parenbridge vaak al voldoende voor een bijna topscore.

Spel 17 – “Sterk, maar niet té sterk”

Board: 17		♠T852	
Dealer: N		♥AHB7	
Vul.: None		♦43	
		♣963	
♠B97		♠AH3	
♥		♥V93	
♦AT976		♦VB8	
♣H7542		♣AVB8	
		♠V64	
		♥T86542	
		♦H52	
		♣T	
N	♠	♥	♦
N	1		
S		1	
E	5	3	6
W	5	3	6
		♠	
		8	
		8	
		5	

Na een vrij normale pas van Noord krijgt Oost opnieuw een aantrekkelijke hand opgeraapt. Met 18 à 19 punten, een gebalanceerde verdeling en zonder noemenswaardige middenkaarten is er eigenlijk geen reden om de hand op te waarderen naar een 2SA-opening. De meeste paren zullen deze dus keurig verkopen als 18-19 gebalanceerd en beginnen met 1♣.

Aan sommige tafels wordt het daarna echter meteen levendig. Een enkele Zuidspeler — mogelijk al enigszins in toernooisfeer — besluit tot een zwak sprongvolg bod in harten. En ineens wordt het bieden voor OW een stuk

minder comfortabel.

West heeft nu namelijk nauwelijks een omschrijvend bod. Pas voelt ongemakkelijk, maar de alternatieven zijn ook niet ideaal. Als 1♣ bovendien vanaf een doubleton kan zijn, is 3♣ bepaald geen aantrekkelijk voorstel. Een doublet belooft in principe een vierkaart schoppen, en die hebben we ook niet.

Toch lijkt doublet hier nog het meest praktische bod. Zelfs als partner vervolgens schoppen biedt, kunnen we tenminste aan de korte kant troeven. Wat we vooral willen vermijden is passen en vervolgens links nog meer harten zien bieden — dat zet simpelweg te veel druk op partner.

Hoe het biedverloop daarna verder gaat, laat zich moeilijk voorspellen. De mogelijke uitkomsten lopen flink uiteen: van 3SA met overslagen tot zelfs een geboden slam.

Met open kaarten is het overigens een bijzonder spel. Het theoretisch ideale contract is 7♥ door NZ. De reden? 7♣ zit er namelijk ook in, en 1400 down is dan een uitstekende redding.

Dat klinkt spectaculair, maar in de praktijk zal het vrijwel nooit geboden worden. 7♣ vinden is al lastig genoeg, en bovendien hangt het contract nog op een snit. Dat maakt het psychologisch een weinig aantrekkelijk vooruitzicht.

Realistischer is dat de paren die 6♣ weten te bereiken al een prachtige beloning krijgen.

Zeker wanneer het bieden rustig en natuurlijk verloopt, zonder interventie, is het al lastig genoeg om de juiste fit vast te stellen. Veel paren zullen na bijvoorbeeld 1♣ – 1♦ – 2SA het bod 3♣ gebruiken als een vorm van Checkback Stayman om te onderzoeken of er een vierkaart hoog aanwezig is.

Maar daarna verder bieden met West?

Dat voelt toch een beetje als gokken.

In parenbridge scoort 3SA vaak beter dan een contract op vijfniveau in een lage kleur. Dus doorbieden moet eigenlijk betekenen dat 3SA niet goed is of dat slam serieus in beeld komt.

En eerlijk gezegd: met deze informatie weet je dat simpelweg niet.

Soms is bridge dus geen exacte wetenschap, maar een kwestie van inschatten — en hopen dat jouw gok deze keer de juiste is.

Spel 18 – “Kwetsbaarheid als spelbepaler”

Board: 18		♠ 2	
Dealer: E		♥ 9	
Vul.: NS		♦ AT83	
		♣ AT98753	
♠ A653		♠ HVBT97	
♥ T2		♥ HB65	
♦ HB76		♦ 4	
♣ V62		♣ HB	
		♠ 84	
		♥ AV8743	
		♦ V952	
		♣ 4	
N	♠	♥	♦
N	2	3	3
S	2	3	3
E	1	2	
W	1	2	
		10 HCP 14	
		8	
		8	

Bij dit spel speelt de kwetsbaarheid vermoedelijk de hoofdrol. Na een 1♠-opening van Oost heeft Zuid, kwetsbaar, simpelweg te weinig punten om een volgbod te doen. Noord heeft “maar” 8 punten, maar kan, zodra West een vorm van fit laat zien, alsnog klaveren aanbieden. Met een 7-4 verdeling is dat simpelweg te aantrekkelijk om te laten liggen. Wie weet valt er daarna nog iets te maken.

Voor Zuid voelt dit allesbehalve ideaal, en de realiteit is dat de meeste OW-paren waarschijnlijk netjes in 4♠ eindigen. Door het ongunstige zitsel was een contract op

2♠ het hoogst haalbare zonder risico.

De verdediging verloopt, na een singleton start van Zuid, redelijk vanzelf. OW kan zo een minscore op het scoreblad noteren, maar dat is op zich niet verrassend.

Aan de andere kant: de OW-paren die erin slagen een plus te scoren — bijvoorbeeld doordat een te enthousiast NZ-paar hoog eindigt of juist laag blijft — worden daar royaal voor beloond.

Voor de meeste tafels geldt echter dat het schoppencontract eindigt op -1 of -2, en dat is precies wat je verwacht in een typisch parenbridge-spel.

Spel 20 – “(Chris) Niemeijer”

Board: 20		♠ AHB4																				
Dealer: W		♥ A5																				
Vul.: All		♦ HV93																				
		♣ H97																				
♠ 9752		♠ 83																				
♥ 843		♥ VB76																				
♦ A2		♦ T85																				
♣ V632		♣ AB85																				
		♠ VT6																				
		♥ HT92																				
		♦ B764																				
		♣ T4																				
<table border="1"> <tr> <td>N</td> <td>♠</td> <td>♥</td> <td>♦</td> <td>♣</td> </tr> <tr> <td>N</td> <td>3</td> <td>4</td> <td>2</td> <td>4</td> </tr> <tr> <td>S</td> <td>3</td> <td>3</td> <td>2</td> <td>4</td> </tr> </table>		N	♠	♥	♦	♣	N	3	4	2	4	S	3	3	2	4	<table border="1"> <tr> <td>20</td> <td>8</td> </tr> <tr> <td>6</td> <td>6</td> </tr> </table>		20	8	6	6
N	♠	♥	♦	♣																		
N	3	4	2	4																		
S	3	3	2	4																		
20	8																					
6	6																					
E																						
W																						

Naast Multi en Muiderberg is Niemeijer een van de conventies die in Nederland veel wordt gespeeld. Uiteraard bestaan er diverse varianten, maar op dit spel verloopt het biedverloop vrijwel overal identiek:

2SA – 3♣ – 3♦ – 3♠ – 3SA

Door dit biedverloop is een start in een hoge kleur minder aantrekkelijk geworden. De meeste paren kiezen daarom voor de passieve ruitenstart, want met klaveren AJ85 zouden in veel gevallen eerder slagen worden weggegeven dan verdiend.

Sommige agressievere spelers gaan echter voor de klaverenstart. Dankzij het bezit van de cruciale 9 en 10 bij NZ kost dit echter geen enkele slag. Plaats dezelfde kaarten bij West, en het verhaal verandert volledig.

Ik verwacht dat de meerderheid zal kiezen voor de actieve start, waarmee vier slagen in de verdediging haalbaar zijn. Passiviteit loont in parenbridge vaak, maar op dit spel blijkt dat niet het geval.

Mijn inschatting van de resultaten:

3SA +1 – 80%

3SA = – 35%

Zelfs na een passieve ruitenstart is de tiende slag namelijk niet vanzelfsprekend. Voor West lijkt de dummy na een ruitenstart uit te nodigen om klaveren te spelen. Door de 10-4 in dummy klopt dit ook en zorgt de nakomst van ♣Q voor een fraai effect. Geef partner AJ95, en de kleur wordt opgerold.

Wederom zien we hier hoe belangrijk de negens en tienens zijn. Kleine kaarten die vaak over het hoofd worden gezien, maar op het juiste moment een groot verschil maken.

Spel 21 – “De Wereldconventie / Leaping Michaels”

Board: 21	♠H	
Dealer: N	♥BT7532	
Vul.: NS	♦A82	
	♣V98	
♠85	♠VBT32	
♥V984	♥6	
♦74	♦BT653	
♣BT732	♣AH	
	♠A9764	
	♥AH	
	♦HV9	
	♣654	
		10
		3 ICP 1
		16

Het eindcontract van 4♥ zal aan de meeste tafels waarschijnlijk gewoon worden bereikt. Dat is op zich niet wat dit spel zo interessant maakt, want een 4♥-contract levert lang niet altijd een topresultaat op.

Kwetsbaarheid speelt hier een duidelijke rol. Een preëemptieve opening voelt vaak zwaarder aan, en daarom zullen veel paren Noord laten openen met 2♦ (Multi) of 2♥. Vervolgens ligt de puzzel bij Oost: schoppen volgen, of misschien nog meer ambitie tonen?

Veel paren spelen na tegenpartijopeningen bekende tweekleurenspellen. In Nederland staat dit bekend als de Wereldconventie, internationaal beter bekend als Leaping Michaels. Zoals bij zoveel conventies bestaan er talloze varianten, wat voor veel tafels spannende biedkeuzes oplevert.

Het echte vuurwerk begint wanneer Oost direct 4♦ biedt om een tweekleurenspel schoppen/ruiten aan te geven. Gezien de singleton harten zou dit bij mij de voorkeur hebben. Het doel is simpel: partner direct betrekken en samen het juiste eindcontract verkennen.

Helaas prikt de leider volledig mis. Plots heeft Zuid de keuze: zelf 4♥ bieden of de tegenpartij “meenemen”. Door de schoppenlengte ligt het voor de hand om toch voor het laatste te gaan, ondanks de ongunstige kwetsbaarheid. Zekerheid over het slagen van 4♥ is er niet, maar dat dit contract down gaat, is duidelijk.

Paren die voorzichtig bieden en geen manche halen, of die te defensief tegenspelen, zullen nauwelijks hoge scores noteren.

Aan de andere kant zijn er tafels waar NZ hun 800 of meer punten weten te scoren. Voor de rest is 4♥= met 620 punten al een uitstekend resultaat. Dankzij het gunstige klaverenzitsel zal dit contract aan de meeste tafels ook daadwerkelijk binnenkomen.

En zo zien we weer: een ogenschijnlijk eenvoudig spel kan bij parenbridge toch voor flink wat spanning zorgen.

Spel 22 – “Koffiepauze”

Board: 22	♠V3	♠HB87
Dealer: E	♥V76	♥HT92
Vul.: EW	♦AH74	♦T52
	♣A973	♣85
	♠942	
	♥A3	
	♦VB6	
	♣HVB64	
	♠AT65	
	♥B854	
	♦983	
	♣T2	
		15
		13
		5
		7
		HCP

Soms is bridge gewoon even een spelletje bijna zonder vuurwerk. Dit is er zo één. Na een 1♣-opening van West volgt Noord vrijwel automatisch 1SA.

Sommige paren laten Oost vervolgens een conventie spelen die ik ken als “Stayman om het hoekje”, waarbij met 2♣ beide hoge kleuren kunnen worden aangeboden. Voor deze hand heb je echter gewoon één kaart te weinig. Met een 4-4 fit zou ik het bod niet snel doen, en voor een doublet ontbreekt de kracht. De meeste Oost-spelers zullen hier dus gewoon passen.

Zuid staat voor een soortgelijke overweging. Als partner een vierkaart hoog heeft, kan spelen daarin aantrekkelijk zijn. Zo niet, dan is pass vaak de betere optie. Met een gebalanceerde verdeling en nog wat punten, plus de cruciale tien, is passen voor Zuid hier gewoon verstandig.

Uitgaande van een 1SA-opening door Noord, blijft de start interessant. Er is genoeg te zeggen voor een passieve start, maar de meeste spelers kiezen toch voor een agressieve hoge kleur. Een ♥9 of ♥10 kost hier een slag en resulteert meestal in een wat teleurstellende score.

Toch zullen de meeste leiders ongeveer 7 slagen bij elkaar kunnen toveren, wat leidt tot een gemiddelde uitslag. Zelfs op een saai spel is er in parenbridge altijd wel een uitzondering: een gedoubleerde deelscore, of een score van -300/-500, kan zomaar op het scoreblad verschijnen.

Zelfs de rustige spellen hebben dus hun kleine verrassingen.

Spel 23 – “Het gevaar van Muiderb.....”

Board: 23		♠5																							
Dealer: S		♥752																							
Vul.: All		♦HB8653																							
		♣B32																							
♠A862	♠BT3																								
♥H963	♥AV84																								
♦V	♦AT42																								
♣AHT6	♣54																								
		♠HV974																							
		♥BT																							
		♦97																							
		♣V987																							
<table border="1"> <tr> <td>N</td> <td>♠</td> <td>♥</td> <td>♦</td> <td>♣</td> </tr> <tr> <td>S</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>E</td> <td>3</td> <td>4</td> <td>5</td> <td>3</td> </tr> <tr> <td>W</td> <td>3</td> <td>4</td> <td>5</td> <td>3</td> </tr> </table>		N	♠	♥	♦	♣	S					E	3	4	5	3	W	3	4	5	3	<table border="1"> <tr> <td>5</td> </tr> <tr> <td>16</td> </tr> <tr> <td>8</td> </tr> </table>	5	16	8
N	♠	♥	♦	♣																					
S																									
E	3	4	5	3																					
W	3	4	5	3																					
5																									
16																									
8																									

Zoals we al vaker hebben besproken, is Muiderberg een van de populairste conventies in Nederland. Persoonlijk ben ik geen groot fan, omdat het vaak meer weggeeft dan het oplevert. Met een “slechts” vijfkaart is een opening op het 2-niveau kwetsbaar, en de uitvlucht ligt al snel op 3-niveau. Niet kwetsbaar is dat nog te overzien, maar kwetsbaar kan het al snel een fiasco worden. Mijn advies: speel Muiderberg kwetsbaar alleen met minimaal een 5/5.

Paren die hier tóch met Zuid openen, kunnen flink worden beloond — of juist de rekening gepresenteerd krijgen. Een score van 1100 voor OW zou me dan ook helemaal niet

verbazen.

Wanneer Zuid past, belanden OW aan de meeste tafels vrij gemakkelijk in 4♥. Dan komt het echte werk: voorzichtig spelen. Het trekken van de troeven elimineert het risico op een aftroever, maar kan ook betekenen dat we zelf te weinig slagen maken. Het blijft dus niet alleen belangrijk om de verliezers te tellen, maar ook om te kijken welke slagen we zelf kunnen veiligstellen.

De singleton ruiten vertelt hier eigenlijk het hele verhaal: gebruik je troeven om eigen slagen te maken, niet om de tegenpartij te helpen bij een aftroever.

Paren die dit zorgvuldig doen en 11 slagen weten te halen, zullen naar mijn schatting minimaal 65% op het scoreblad scoren.

Spel 24 – “PAR na de zwakke twee”

Board: 24		♠ AHV8																																			
Dealer: W		♥ 862																																			
Vul.: None		♦ 753																																			
		♣ VB7																																			
♠ 762		♠ B543																																			
♥ 954		♥ HV73																																			
♦ AHT984		♦ 2																																			
♣ 8		♣ AH53																																			
		♠ T9																																			
		♥ ABT																																			
		♦ VB6																																			
		♣ T9642																																			
<table border="1"> <tr> <td>N</td> <td>♠</td> <td>♥</td> <td>♦</td> <td>♣</td> </tr> <tr> <td>N</td> <td>1</td> <td></td> <td></td> <td>1</td> </tr> <tr> <td>S</td> <td>1</td> <td></td> <td></td> <td>1</td> </tr> <tr> <td>E</td> <td>1</td> <td>1</td> <td>2</td> <td></td> </tr> <tr> <td>W</td> <td>1</td> <td>1</td> <td>2</td> <td></td> </tr> </table>		N	♠	♥	♦	♣	N	1			1	S	1			1	E	1	1	2		W	1	1	2		<table border="1"> <tr> <td></td> <td>12</td> <td></td> </tr> <tr> <td>7</td> <td>BCP</td> <td>13</td> </tr> <tr> <td></td> <td>8</td> <td></td> </tr> </table>			12		7	BCP	13		8	
N	♠	♥	♦	♣																																	
N	1			1																																	
S	1			1																																	
E	1	1	2																																		
W	1	1	2																																		
	12																																				
7	BCP	13																																			
	8																																				

Paren die een zwakke twee in ruiten kunnen openen, hebben op dit spel direct een groot voordeel. Hiermee is namelijk meteen het laatst haalbare contract in zicht.

Wanneer West past, volgt er een herkansing nadat Noord heeft geopend. De meeste paren zullen hier 1♣ openen, waarna Oost voor een lastig dilemma komt. Een doublet toont voornamelijk interesse in de hoge kleuren, maar de singleton ruiten maakt dit bod gevaarlijk. Sommige paren zullen toch doubleren, maar naar verwachting is pas hier het meest gangbare. Een alternatief is bieden op een vierkaart, waarbij een 1♥-bod nog net verantwoord kan

zijn.

Hierna steunt West, en moet Zuid vervolgens goed de doubleton starten om het contract down te spelen.

Ongeacht wat Oost doet, vermoed ik dat West, na een normaal 1SA-bod, uiteindelijk toch de goede 6-kaart in het spel brengt. Daarmee wordt het laatst haalbare contract alsnog bereikt.

In een parenwedstrijd houdt Zuid daarna nog de mogelijkheid open om 3♣ te bieden. Zeker als West vrijwillig heeft geboden, zal Oost dat niet zomaar laten passeren.

Kortom: dit spel belicht mooi hoe een zwakke twee vaak deuren opent die anders gesloten blijven, en waarom timing en precisie bij parenbridge zo cruciaal zijn.

Spel 26 – “Strategisch puzzelen in 1SA”

Board: 26
Dealer: E
Vul.: All

♠A8	♠9432	♠HV65
♥A764	♥HT83	♥B9
♦BT6	♦V43	♦985
♣AH75	♣V4	♣B986

	♠BT7	
	♥V52	
	♦AH72	
	♣T32	

N	♠	♥	♦	♣	
N					
S					
E	2	2	1	1	3
W	2	2	1	1	3

		7	
16	HCP	7	
		10	

Vrijwel alle tafels zullen eindigen in 1SA voor OW. De meeste West-spelers openen 1SA, waarna het biedverloop vaak zonder verdere interventie verloopt. Het spelen van het contract is echter een stuk interessanter dan het bieden doet vermoeden.

De startkeuze is hier cruciaal: passieve schoppen of actieve harten?

Passieve schoppen lijkt veiliger. Het primaire doel is immers geen slagen weggeven door een ongelukkige start. Veel paren spelen dat een lage kaart positief is, maar dat

kan soms verkeerd uitpakken — zoals hier het geval is met de 9. Een lage kaart suggereert misschien meer waarde in de kleur, maar in dit spel is een ♠4 waarschijnlijk de veiligste opening.

Kleine harten daarentegen maakt het spel makkelijker. Door het bezit van dummy (♥J9) en de eigen ♥K108, promoveert deze kleur vrijwel direct zodra partner de ♥Q speelt. De leider heeft daarna weinig opties buiten een aanval op klaveren, die hier uitzonderlijk gunstig liggen. Op de derde klaveren ontstaat echter een probleem voor Noord: de vierkaart schoppen in dummy moet hem op het juiste spoor zetten, maar het sec zetten van de ♦Q blijft lastig. Alternatieven, zoals hoge hartenslagen weggooien, zijn ook niet aantrekkelijk.

Paren die 1SA met één overslag weten te behouden, hebben uitstekend gespeeld. Menig Noord-speler zal moeite hebben om geen schoppen af te gooien, en de OW-paren die 9 slagen maken, worden daar rijkelijk voor beloond.

Na de eerder besproken passieve schoppenstart wordt het spel waarschijnlijk sneller duidelijk, waarbij Noord uiteindelijk blijft zitten op de vierkaart. Het toont weer hoe subtiel een ogenschijnlijk eenvoudig 1SA-contract bij parenbridge kan zijn.

Spel 27 – “Een uitdagende manchekans”

Board: 27		♠ B	
Dealer: S		♥ AT987	
Vul.: None		♦ VT84	
		♣ AB8	
♠ T8763	♠ V9		
♥ 3	♥ HVB65		
♦ H52	♦ B63		
♣ HV94	♣ 652		
		♠ AH542	
		♥ 42	
		♦ A97	
		♣ T73	
N	♠	♥	♦
N	2	2	2
S	2	2	2
E			
W			

Eén van de mooiste — en moeilijkste — spellen van de dag.

Ondanks dat Zuid “maar” 11 punten heeft, zijn er AK in de langste kleur en een aas in een zijkleur. Voor mij is dat genoeg voor een 1♠-opening. De paren die hier zo openen, komen meestal in een forcing biedverloop richting manche, waarna 3SA vaak het eindcontract wordt.

Vanuit West oogt een klaverenstart veilig. Daarna kan de leider het contract proberen binnen te halen, maar dat is

verre van eenvoudig. De eerste klaveren pakken heeft weinig zin; na een eerste klaverenronde lijkt het voor West het beste om gewoon door te spelen. Het zitsel is al grotendeels bekend, waardoor de leider nog steeds slechts 8 slagen heeft.

De enige kleur met mogelijk rek is harten. Door zorgvuldig te elimineren en uiteindelijk harten te snijden, kan Oost ingegooid worden voor de negende slag. Dit vereist echter zeer gunstig zitsel en een helpende start. Na een passieve start in een hoge kleur kan Zuid vaak geen 9 slagen meer bij elkaar spelen.

Wanneer Noord de leider is, is er nog maar één start die dit kan tegenhouden: ♠Q. Maar na een schoppenopening is dat voor vrijwel iedereen te lastig om te realiseren.

Met al deze uitdagingen verwacht ik dat deze manche zeldzaam gehaald wordt. Zuid moet openen, een gunstige start treffen, de ruitens correct inschatten, en daarna nog een eliminatie en ingooi realiseren. Zonder een helpende verdediging is dit een uiterst lastige klus, en een gehaalde manche kan zomaar een score richting 90% opleveren.

Spel 28 – “Muiderberg en de risicovolle manche”

Board: 28		♠ A92																																			
Dealer: W		♥ 3																																			
Vul.: NS		♦ H98642																																			
		♣ T82																																			
♠ 86		♠ HB74																																			
♥ VBT95		♥ H84																																			
♦ 5		♦ BT3																																			
♣ HVB96		♣ A53																																			
		♠ VT53																																			
		♥ A762																																			
		♦ AV7																																			
		♣ 74																																			
<table border="1"> <tr> <td>N</td> <td>♠</td> <td>♥</td> <td>♦</td> <td>♣</td> </tr> <tr> <td>N</td> <td>2</td> <td>2</td> <td>4</td> <td></td> </tr> <tr> <td>S</td> <td>2</td> <td>2</td> <td>4</td> <td></td> </tr> <tr> <td>E</td> <td></td> <td>3</td> <td></td> <td>2</td> </tr> <tr> <td>W</td> <td></td> <td>3</td> <td></td> <td>2</td> </tr> </table>		N	♠	♥	♦	♣	N	2	2	4		S	2	2	4		E		3		2	W		3		2	<table border="1"> <tr> <td></td> <td>7</td> <td></td> </tr> <tr> <td>9</td> <td>IKCP</td> <td>12</td> </tr> <tr> <td></td> <td>12</td> <td></td> </tr> </table>			7		9	IKCP	12		12	
N	♠	♥	♦	♣																																	
N	2	2	4																																		
S	2	2	4																																		
E		3		2																																	
W		3		2																																	
	7																																				
9	IKCP	12																																			
	12																																				

Wederom een interessant spel voor de OW-paren die Muiderberg in hun biedarsenaal hebben. Gezien de kwetsbaarheid kan een preëemptieve opening hier vrij licht zijn. Persoonlijk ben ik geen groot fan van handen die te goed zijn voor een preëemptieve, maar te slecht voor een opening op 1-niveau. Daarom heb ik veel begrip voor de West-spelers die hier 1♥ openen.

Na een 2♥-opening zal dit aan veel tafels waarschijnlijk ook het eindcontract zijn, en dat komt meestal probleemloos binnen. Na een 1♥-opening wordt het voor OW al een stuk lastiger om uit de manche te blijven. Maar

hoe riskant is de manche eigenlijk?

Bij een ruitenstart zal het contract vrijwel zeker down gaan, omdat de leider sneller kort komt dan dat alle slagen ontwikkeld zijn.

Bij een passieve start wordt het voor NZ spannend. Zuid moet na ♥A naar ruiten switchen om de tiende slag tegen te gaan, en dat lukt niet aan iedere tafel.

Paren die tien slagen in harten weten te maken, worden al royaal beloond. De paren die de manche bieden en daadwerkelijk halen, kunnen zelfs een score richting de 90% noteren.

Spel 29 – “Een spel voor de statistieken”

Board: 29		♠AV8763																													
Dealer: N		♥HV																													
Vul.: All		♦2																													
♠2		♣VBT6																													
♥AT9		♠BT																													
♦V83		♥B865																													
♣875432		♦ABT964																													
		♣9																													
		♠H954																													
		♥7432																													
		♦H75																													
		♣AH																													
<table border="1"> <tr> <td>N</td> <td>♠</td> <td>♥</td> <td>♦</td> <td>♣</td> </tr> <tr> <td>N</td> <td>5</td> <td>1</td> <td>1</td> <td>1</td> </tr> <tr> <td>S</td> <td>5</td> <td>1</td> <td>1</td> <td>1</td> </tr> <tr> <td>E</td> <td></td> <td>3</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>W</td> <td></td> <td>2</td> <td></td> <td></td> </tr> </table>		N	♠	♥	♦	♣	N	5	1	1	1	S	5	1	1	1	E		3			W		2			<table border="1"> <tr> <td>14</td> </tr> <tr> <td>6 HCP 7</td> </tr> <tr> <td>13</td> </tr> </table>		14	6 HCP 7	13
N	♠	♥	♦	♣																											
N	5	1	1	1																											
S	5	1	1	1																											
E		3																													
W		2																													
14																															
6 HCP 7																															
13																															

Soms heb je van die spellen waar weinig eer te behalen valt in de analyse. Dit lijkt er zo één.

Op een enkele parentijger na zal het hele veld hier simpelweg +650 voor NZ opschrijven. Het bieden verloopt aan de meeste tafels voorspelbaar en ook in het afspel zitten weinig verrassingen. De manche wordt geboden, gemaakt en keurig genoteerd.

Toch zijn er altijd uitzonderingen. En precies dáár zit de charme van parenbridge.

Tussen de paren die een andere score noteren — een overslag, een gedoubleerde redding of misschien zelfs iets heel anders — bevindt zich waarschijnlijk de columnist van volgend jaar.

Diegene heeft dan duidelijk een bredere blik op dit spel gehad dan ik :-).

Spel 30 – “Keuzestress”

Board: 30		♠B2			
Dealer: E		♥HB732			
Vul.: None		♦B985			
		♣A7			
♠T5		♠73			
♥V4	N	♥A5			
♦HT62	W	♦AV73			
♣HT962	S	♣VB853			
		♠AHV9864			
		♥T986			
		♦4			
		♣4			
N	♠	♥	♦	♣	
N	2	5	5		
S	2	5	5		
E		1	2		
W		1	2		
		10			
		8	BCP	13	
		9			

Na een 1♣-opening van Oost krijgt Zuid meteen een interessante beslissing voorgelegd. De opties liggen voor de hand:

- 1♠;
- 3♠;
- 4♠

De vierkaart harten ernaast is wat onhandig, maar de kwaliteit van de schoppenkleur is dusdanig goed dat dit eigenlijk een zelfspeelbare kleur is. Daarmee verschuift de vraag: hoe hoog durven — of moeten — we eigenlijk bieden?

Door de specifieke verdeling hebben we vrij gerichte kaarten bij partner nodig om de manche te halen. ♥KQ kan bijvoorbeeld al voldoende zijn. Maar juist omdat het zo'n specifieke combinatie is, zal partner dat na een 3♠-bod vaak niet herkennen. In dat geval lijkt het mij beter om zelf de knoop door te hakken en meteen 4♠ te bieden.

Zuid-spelers die voorzigtiger beginnen met 1♠ of 3♠, belanden waarschijnlijk in een deelscoregevecht. Noord heeft immers “maar” tien punten en één aas — geen hand die spontaan enthousiasmeert om richting manche te gaan. Zelfs na een 3♠-volgbod verwacht ik dat veel Noord-spelers gewoon passen.

De Zuid-spelers die het heft in eigen hand nemen en direct 4♠ neerleggen, zullen daar waarschijnlijk goed voor beloond worden.

Soms heb je een hand waarbij je nog iets bij partner nodig hebt, maar geen bod hebt dat dit duidelijk kan overbrengen. In dat soort gevallen is de oplossing simpel:

niet wachten — gewoon zelf beslissen.

Spel 32 – “Kwetsbaarheid dicteert voorzichtigheid”

Board: 32		♠AV85		
Dealer: W		♥B86		
Vul.: EW		♦742		
		♣A86		
♠BT7643	♠H			
♥92	♥V543			
♦A986	♦HVT5			
♣V	♣BT75			
		♠92		
N	♠	♥AHT7		
N	2	3	3	
S	2	3	3	
E	1	1		11
W	1	1		11
		♣H9432	7	11

Kwetsbaar tegen niet-kwetsbaar moeten we meestal wat voorzichtiger opereren, en speelt de kleurkwaliteit een belangrijke rol. Toch kan ik me voorstellen dat sommige spelers met deze 6-4 verdeling besluiten om toch preëemptief te openen.

Wanneer West opent, ontstaat er al snel een deelscoregevecht. Noord heeft weinig te melden, maar Zuid zal het bieden graag openhouden en doubleert. Met deze kwetsbaarheid is het voor Noord vervolgens een vrij makkelijke pas, waarna het contract vermoedelijk één down gaat. Dat levert 200 punten voor NZ op — en dat is

hier een uitstekend resultaat.

Als West niet opent, ziet het beeld er anders uit. Zowel Noord als Oost zullen waarschijnlijk passen. Opnieuw komt de beslissing bij Zuid te liggen. Volgens de regel van 15 moet in de vierde hand het aantal punten worden opgeteld bij het aantal schoppens. In dit geval wordt die grens niet gehaald.

Een rondpas lijkt dan misschien logisch, maar voor NZ zal dat waarschijnlijk geen goed resultaat opleveren.

En zo laat dit spel mooi zien hoe kwetsbaarheid, positie en systeemregels samen bepalen of je wel of niet in actie komt. Soms is passen correct — maar soms voelt het toch alsof je daarmee kansen laat liggen.

Spel 33 – “Wie heeft de langste – en wie de hoogste?”

Board: 33		♠ B		
Dealer: N		♥ AV92		
Vul.: None		♦ AHT62		
		♣ 63		
♠ V83		♠ 2		
♥ 875		♥ HB63		
♦ 9743		♦ 5		
♣ 842		♣ AHVT975		
		♠ AHT97654		
		♥ T4		
		♦ V8		
		♣ B		
N	♠ 5	♥ 2	♦ 4	♣
S	♠ 5	♥ 2	♦ 4	♣
E				♣ 3
W				♣ 3

Bij competitieve biedingen draait het vaak om twee vragen: wie heeft de langste kleur? En misschien nog belangrijker: wie heeft de hoogste? De speler met de schoppen heeft daarbij vrijwel altijd een streepje voor. Ook op dit spel blijkt dat weer.

Na een 1♦-opening van Noord heeft Oost een vrij normaal 2♣-volgbod, waarna de schoppen al snel in de strijd worden gegooid. Wat Noord ook doet, Zuid zal uiteindelijk aanleggen in 4♠.

Veel Oost-spelers zullen dat echter niet zomaar accepteren en besluiten zelfstandig 5♣ te bieden. Met een achtkaart schoppen, bekroond door aas en koning, voelt Zuid zich natuurlijk niet geroepen om te verdedigen en zal vrijwel automatisch 5♠ bieden.

Door dit biedverloop weet West eigenlijk al genoeg: klaveren starten. Die start zet de verdediging meteen op het juiste spoor en resulteert uiteindelijk in 11 slagen voor NZ.

Paren die onderweg in slam belanden, zullen meestal verzuipen door het slechte troefzitsel. Natuurlijk zijn er altijd een paar avonturiers die liever voor het barverhaal gaan. En als er dan ook nog iemand besluit niet partners kleur te starten, kan het ineens heel anders lopen.

In dat scenario wordt de topscore waarschijnlijk een gemaakt slam voor NZ.

En ach, partner kan het meestal wel waarderen als je een eigen, slimme start hebt bedacht... toch?

Spel 34 – “Het openingsdilemma van Zuid”

Board: 34		♠2																																		
Dealer: E		♥H862																																		
Vul.: NS		♦973																																		
		♣V8632																																		
♠AV97	♠BT3																																			
♥VT5	♥B743																																			
♦BT542	♦V																																			
♣A	♣H9754																																			
		♠H8654																																		
		♥A9																																		
		♦AH86																																		
		♣BT																																		
<table border="1"> <tr> <td>N</td> <td>♠</td> <td>♥</td> <td>♦</td> <td>♣</td> </tr> <tr> <td>N</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>S</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>E</td> <td>2</td> <td>1</td> <td>1</td> <td></td> </tr> <tr> <td>W</td> <td>2</td> <td>1</td> <td>1</td> <td></td> </tr> </table>		N	♠	♥	♦	♣	N					S					E	2	1	1		W	2	1	1		<table border="1"> <tr> <td></td> <td>5</td> <td></td> </tr> <tr> <td>13</td> <td>HCP</td> <td>7</td> </tr> <tr> <td></td> <td>15</td> <td></td> </tr> </table>		5		13	HCP	7		15	
N	♠	♥	♦	♣																																
N																																				
S																																				
E	2	1	1																																	
W	2	1	1																																	
	5																																			
13	HCP	7																																		
	15																																			

Zuid staat hier voor een klassieke keuze: wat openen we? Met een 5-4-2-2 verdeling geef ik vaak de voorkeur aan 1SA, omdat dat direct een gebalanceerde hand met een duidelijke puntenrange omschrijft.

In dit geval maken de twee lege doubletons en de relatief sterkere schoppenkleur de beslissing wat lastiger. Daardoor is een 1♠-opening ook goed te verdedigen.

Of Zuid nu 1♠ of 1SA opent, het lijkt onwaarschijnlijk dat iemand nog een bod heeft. Sommige paren spelen wel dat een doublet op een sterke SA een vierkaart hoog en

minimaal een vijfkaart laag belooft.

Op dit spel komen die paren echter waarschijnlijk bedrogen uit. Verdedigen blijkt namelijk lucratiever dan meebieden, zeker gezien de kwetsbaarheid. OW moet al snel 200 of meer incasseren om een goed resultaat te halen, en dat vraagt om zorgvuldig tegenspel.

Tegen 1SA krijgt West bovendien nog een interessant startprobleem. We willen graag onze eigen lengte starten, maar welke kaart kiezen we?

De spelers die klein ruiten starten, worden hier beloond. Een start met ♦J kost direct een slag en leidt vaak tot een matige score.

Een klein detail bij de startkaart — maar bij parenbridge kan juist dat het verschil maken tussen een gemiddelde en een mooie score.

Spel 35 “Het laatste spel van het toernooi”

Board: 35		♠AH64	
Dealer: S		♥75	
Vul.: EW		♦A9765	
		♣H6	
♠VBT7		♠53	
♥HT6	W N	♥AVB2	
♦VT	E S	♦8432	
♣A832		♣954	
		♠982	
		♥9843	
		♦HB	
		♣VBT7	
N	♠	♥	♦
N	2	2	1 3 1
S	2	2	1 3 1
E			
W			
			14
			12 HCP
			7

Het laatste spel van de dag! Een toernooi waarin de Muiderberg veelvuldig voorbij kwam, kaartwaardering van groot belang bleek en de kracht van de negens en tiens meermaals het verschil maakte.

Na een 1♣-opening van West heeft Noord geen prettig informatiedoublet met een 4-2-5-2 verdeling. Daarom zal vaak gekozen worden voor een 1♦-volgbod. Wanneer Oost vervolgens 1♥ biedt, heeft Zuid eigenlijk geen aantrekkelijk bod.

2♦ op een doubleton voelt niet goed.

1SA zonder stopper – en eigenlijk ook met wat te weinig punten – is ook weinig aantrekkelijk.

De meest logische keuze is daarom pas, waarna het biedverloop meestal uitmondt in 1SA voor OW.

Met 2SA voor NZ op de kaart betekent dat, gezien de kwetsbaarheid, dat de topscores potentieel hoog kunnen oplopen. De perfecte verdediging vinden is echter niet eenvoudig, omdat meerdere kleuren ontwikkeld moeten worden.

Is het voor Noord bijvoorbeeld te bedenken om, na ♠A, meteen ♣K op tafel te leggen? Het starten van de eigen lange kleur oogt immers ook heel normaal, maar daarmee verdwijnt de reële kans op twee down vrijwel direct.

In de praktijk verwacht ik dat slechts een enkeling erin slaagt om 1SA twee down te spelen. Maar de paren die dat lukt, mogen vrijwel zeker rekenen op een score van 90% of meer.

Een passend slot van een dag waarop kleine details – in bieden én tegenspel – steeds weer het verschil maakten.